

Prvá kapitola

V živote som nefajčila, no bol posledný deň maminej šivy a mne bolo všetko fuk. S cigaretou medzi zubami som stála na zadnej terase a pozerala na to, čo bola len pred dvomi mesiacmi snehobiela sedačka, teraz ošumelá a ošľahaná dažďom. Mama po sebe nechávala všetko čisté. Keď sme už pri tom, nechávala si všetko.

Caroline životné múdrosti:

- Nikdy nevyhadzuj dobré džínsy.
- Vždy maj poruke čerstvé citróny.
- Chlieb vydrží týždeň v chladničke a dva mesiace v mrazničke.
- Cif odstráni všetky škvrny.
- Dávaj pozor na bielidlá.
- Lan je na leto vhodnejší ako bavlna.
- Sad' bylinky, nie kvety.
- Neboj sa farieb. Výrazná farba pretvorí izbu.
- Do reštaurácie príď vždy načas a na návštevu meškaj päť minút.
- Nikdy nefajči.

Mala by som dodať, že tú cigaretu som si nezapálila.

Carol Almea Silverová bola pilierom komunity. Každý, kto sa s ňou poznal, ju zbožňoval. Minulý týždeň sme otvorili dvere obchodným partnerom a manikérkam, ženám z chrámu, čašníkom z Craig's, zdravotným sestram z nemocnice Cedars-Sinai, dvom bankovým úradníkom z pobočky City National na ulici Roxbury. „Nosievala nám koláče,“ spomínali. „Vždy mala poruke telefónne číslo.“ Prišli páry z Brentwoodskeho golfového klubu. Irene Newtonová, s ktorou každý štvrtok obedovala v Il Pastaio. Každý mal svoj príbeh.

Moja mama bola prvá, komu ste zavolali, ak ste potrebovali dobrý recept (za hrst' cibule, cesnak, nezabudni na štipku cukru), a posledná, ktorej ste volali, ak ste skrátka nemohli zaspať (pohár horúcej vody s citrónom, levanduľový olej, horčíkové tabletky). Poznala presný pomer olivového oleja a cesnaku v akomkoľvek jedle a dokázala si pripraviť večeru z troch ingrediencií. Mala odpovede na všetko.

Naopak, ja som nemala odpoveď na nič a teraz som nemala už ani ju.

„Ahoj,“ začula som Erica zvnútra. „Kde sú všetci?“

Eric je môj manžel a dnes náš posledný hosť. Nemal by byť. Mal byť s nami celý čas, sedieť na tvrdej nízkej stoličke, ugniavený medzi zapekanými cestovinami a zvoniacim telefónom a nekonečnými bozkami susediek a žien, ktoré si hovoria tety. Namiesto toho stál vo vchodových dverách domu, ktorý teraz patrilo môjmu otcovi, a čakal na prijatie.

Zatvorila som oči. Ak ho nebudem vidieť, možno ma prestane hľadať. Možno sa nechám unášať úchvatným májovým

dňom, keď slnko žiarilo ako ženy, ktoré pri obede hlasno telefonujú. *Kto ťa pozval?*

Strčila som cigaretu do vrecka džínsov.

Nevedela som si predstaviť, ako bude vyzerat' svet bez mamy, nevedela som, kto vlastne som, keď jej už niet. Nedokázala som sa zmieriť s tým, že sa nevyberieme v utorok na obed, že nezaparkuje bez povolenia na chodníku pred našim domom a nevbegne dnu s napratanou igelitkou – mala v nej množstvo potravín, prípravkov na starostlivosť o pleť či nový sveter, ktorý si kúpila v obchode s dizajnerskými značkami za polovičné ceny. Nešlo mi do hlavy, že ak jej zavolám, telefón bude len zvonit' a zvonit' – že na druhom konci už nebude nik, kto by povedal: „Katy, zlatko. Počkaj chvíľku na linke. Mám mokré ruky.“ Pripadalo mi nemožné, že by som sa niekedy vyrovnala so stratou jej tela, vrúcneho a srdečného. S miestom, kde som sa vždy cítila ako doma. Mama bola veľká láska môjho života. Veľká láska, ktorú som stratila.

„Eric, pod' dnu. Nestoj tam.“

Zvnútra som začula otcov hlas, vítal Erica. S Ericom sme bývali v dome v Culver City, pätnásť minút cesty odtiaľto. Pracoval ako filmový producent v Disney a vzal si voľno, aby mi bol oporou v tomto náročnom období. Chodila som s ním od svojich dvadsiatich dvoch rokov, čo bolo pred ôsmimi rokmi. Vynášal smeti a varil mi cestoviny a nenechával hore záchodovú dosku. Jeho obľúbený seriál bol *Moderná rodina* a rozplakala ho každá epizóda seriálu *Rodičovstvo*. Včera večer som mu oznámila v kuchyni – ktorú mi pomáhala navrhnuť mama –, že neviem, či som schopná naďalej byť zaňho vydatá. Ak je mama láskou vášho života, kým je potom manžel?

„Ahoj,“ pozdravil Eric, keď ma zbadal. Vyšiel von a prižmúril oči.

Ledabolo zakýval. Otočila som sa. Na sklenenom stole boli rozložené trvanlivé syry. Hoci vonku bolo teplo, mala som na sebe tmavé džínsy a vlnený sveter, lebo v dome bolo mrazivo. Mama ho rada udržiavala v chlade. A otec si na to privykol.

„Ahoj,“ odzdravila som.

Podržal mi dvere a prešla som okolo neho dovnútra.

Napriek chladu bol dom stále taký útulný ako predtým. Mama bola interiérová dizajnérka a preslávila sa svojím domáckym štýlom. Náš dom bol ukážkový príklad. Nadrozmerný nábytok, kvetinové potlače a textúry s bohatým vzorom. Akoby sa spojili Ralph Lauren s Laurou Ashley a veľmi pekný pár mokašín značky Tod's so snehobielou košeľou so zapínacím golierom. Zbožňovala textilie, drevo, ľan, pocit hladkých stehov pod prstami.

Chladničku mala vždy plnú, víno v priehradke na dverách a na stole čerstvo rezané kvety.

S Ericom sme sa chystali založiť bylinkový záhon už tri roky.

Usmiala som sa na Erica. Snažila som sa nastaviť ústa tak, ako si to moje telo pamätalo, lenže teraz mi to pripadalo nemožné. Nevedela som, kto som. Nemala som potuchy, ako budem žiť bez nej.

„Katy, smútiš,“ skonštatoval včera večer. „Prežívaš krízové obdobie, nemôžeš o tom rozhodovať teraz. Ľudia sa nerozvádzajú uprostred vojny. Dajme tomu trochu času.“

Netušil, že už sa stalo. Dala som tomu mesiace. Rozmýšľala som o manželstve s Ericom, odkedy mama ochorela. Moje rozhodnutie opustiť ho nesúviselo ani tak s maminou smrťou ako

s tým, že som uvažovala o smrti vo všeobecnosti. Kládla som si otázku, či chcem v tomto manželstve zomrieť a či mi pomôže prekonať maminu chorobu a to, čo nejakým zázrakom príde po nej.

Nemali sme deti – veď sami sme nimi ešte boli...

S Ericom sme sa spoznali ako tretiaci na Kalifornskej univerzite v Santa Barbare. Bol liberál z východného pobrežia, ktorý mal v úmysle vstúpiť do politiky alebo sa venovať žurnalistike. Ja som bola rodáčka z Los Angeles, pripútaná k rodičom a k palmám. Cestovať viac ako dve hodiny od domova bolo nad moje sily.

Absolvovali sme spolu úvod do kinematografie, povinnú prednášku, na ktorú sme obaja meškali. V prvý deň letného semestra si sadol vedľa mňa – vysoký, zábavný chalan. Usmial sa, dali sme sa do reči a na konci hodiny mi do kadere strčil pero. Vlasy som vtedy mala dlhé a kučeravé. Ešte som si ich nežehlila, aby sa poddali.

Vytiahol pero a kučera podskočila.

„Pružné,“ poznamenal. Červenal sa. Neurobil to zo samopašnosti, ale pretože nevedel, ako upútať moju pozornosť. Trápnosť tej situácie a jeho komické správanie v kombinácii s perom v mojich vlasoch ma rozosmiali.

Pozval ma na kávu. Išli sme do jedálne a rozprávali sa dve hodiny. Rozpovedal mi o svojej rodine doma v Bostone, o mladšej sestre a o matke, ktorá bola profesorka na Tuftsovej univerzite. Páčilo sa mi, že ich vnímal – ženy v rodine. Zaujalo ma, ako o nich hovoril – že na nich záleží.

Pobozkal ma až po týždni, a keď sme spolu začali chodiť, bola ruka v rukáve. Žiadne dočasné rozchody, žiadne ostré

hádky, žiaden vzťah na diaľku. Žiaden zo zvyčajných znakov mladej lásky. Po promócií dostal prácu v *Chronicle* v New Yorku a ja som sa presťahovala za ním. Zriadili sme kanceláriu v garsónke v Greenpointe v Brooklyne. Pracovala som ako copywriterka na voľnej nohe pre každého, kto si ma najal, väčšinou pre módne blogy, ktorých majitelia vďačne prijali pomoc so sloganmi. To bolo v roku 2015, mesto sa spamätalo z finančného krachu a svet zachvátila vlna Instagramu.

V New Yorku sme strávili dva roky a potom sme sa presťahovali do Los Angeles. Zohnali sme byt v Brentwoode, na ulici, kde bývali moji rodičia. Vzali sme sa a kúpili si prvý dom v neďalekom Culver City. Vybudovali sme si život, na ktorý sme boli možno primladí.

„Mala som tridsať, keď som spoznala tvojho otca,“ povedala mi mama, keď sme sa prisťahovali. „Máš čas. Niekedy si želám, aby si sa tak nenáhnila.“ Lenže Erica som milovala – všetci sme ho milovali. Vždy som sa cítila lepšie v spoločnosti dospelých ako mladých. Uvedomovala som si to už ako desaťročná. A priala som si, aby ma ako dospelú vnímali aj všetci naokolo. Zčať odmlada sa mi javilo správne. Nad časom som nemala moc. Nedokázala som urýchliť veci až do včerajšej noci, keď som toho zrazu bola schopná.

„Priniesol som poštu,“ oznámil Eric. Moja mama je mŕtva. Čo také môže byť napísané na kúsku papiera, aby to stálo za prečítanie?

„Si hladný?“

Chvíľu mi trvalo, kým som si uvedomila, že môj otec položil Ericovi otázku. A o ďalšiu chvíľu mi došlo, že odpoveď je áno, že Eric prikyvoval. A napokon mi preletelo hlavou, že ani

jeden z nich nevie variť. Mama varila pre otca, pre nás všetkých – išlo jej to od ruky. Chystala nám bohaté raňajky: frittaty s kozím syrom a žemle s vydlabaným vnútrom. Ovocný šalát a cappuccino. Odkedy otec pred piatimi rokmi odišiel do dôchodku, jedávali vonku a celé hodiny presedeli na verande. Mama rada čítala nedeľné *New York Times* a popoludní pila ľadovú kávu. Otec zbožňoval jej kuchyňu.

Chuck miloval Carol. Bol presvedčený, že vešia mesiac na oblohu a maľuje na ňu hviezdy. Ani len netušil o veľkom tajomstve, že ja som bola jej najväčšou láskou. Milovala ho, bezpochyby. Na zemi nejestvoval muž, za ktorého by ho vymenila, no náš vzťah bol nadovšetko. Bola som jej, rovnako ako ona bola moja.

Som si istá, že moja láska k nej bola pravdivejšia, čistejšia ako jej láska k otcovi. Ak by ste sa jej boli spýtali, ku komu patrí, odpoveď by znela ku Katy.

„Si moje všetko,“ povedala mi raz. „Si celý môj svet.“

Precitla som. „V chladničke niečo zostalo,“ ozvala som sa.

Predstavovala som si, ako na tanieri nakladám šalát, ohrievam kura a pražím ryžu, ako ju má otec rád.

Otec sa medzitým vyparil, hľadal nasekaný šalát La Scala, ktorý v dózach nepochybne zvädol. Nepamätala som sa, kto ho priniesol a kedy, len že niekde je.

Eric stál vo dverách.

„Mohli by sme sa porozprávať,“ nadhodil.

Vytratila som sa z domu včera večer a prišla som sem. Vošla som dnu hádam po tisíci raz. Mala som kľúč. Po špičkách som sa vykradla hore schodmi. Bola skoro polnoc. Strčila som hlavu do rodičovskej spálne v očakávaní, že otec tvrdo spí,

lenže nebol tam. Nazrela som do hosťovskej izby, no márne. Zišla som dole schodmi do obývačky. Bol tam, spal na gauči, zarámovaná svadobná fotografia ležala na podlahe.

Prikryla som ho. Nepohol sa. Vyšla som na poschodie a zaspala v ich posteli na jej strane.

Keď som ráno zišla dolu, otec varil kávu. Nespomenula som gauč a on sa ma nespýtal, prečo som prišla ani kde som spala. Prepáčili sme si navzájom toto zvláštne ticho, potrebovali sme sa cezeň preniesť.

„Katy,“ naliehal Eric, keďže som neodpovedala. „Nemôžeš ma ignorovať donekonečna.“

Neverila som si natoľko, aby som prehovorila. Všetko mi pripadalo také chabé, že som sa bála, že keby som vyslovila čo i len jej meno, vydral by sa mi z hrdla akurát chripot.

„Si hladný?“ spýtala som sa.

„Vrátiš sa domov?“ Hlas mal ostrý a uvedomila som si, že nie prvý raz za posledné mesiace sme sa ocitli v nepríjemnej situácii, na ktorú sme neboli zvyknutí. Netušili sme, ako žiť život, ktorý nemal dno. Nešlo o prísluby našich rodín, o našu výchovu, o naše manželstvo. Dali sme sľuby vo svete zaliatom slnkom. Nemali sme potuchy, ako ich živiť v tme.

„Ak so mnou budeš komunikovať, môžem ti pomôcť,“ dožadoval sa Eric. „No musíš sa so mnou rozprávať.“

„Musím,“ zopakovala som.

„Áno,“ zdôraznil Eric.

„Prečo?“ Uvedomila som si, že som mu odvrkla, lenže cítila som sa ako dieťa.

„Pretože som tvoj manžel,“ odvetil. „Som to ja. Nato som tu. A o to ide. Môžem ti pomôcť.“